

Č. j.: MPSV-2025/50068

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – *informace o aktivitách realizovaných příslušnými resorty v oblasti potírání nelegálního zaměstnávání cizinců“ za rok 2023 a 2024*

Dotaz ze dne 20. 2. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) obdrželo dne 20. 2. 2025 podání, ve kterém v souladu se zákonem. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů požadujete:

„text dokumentu „souhrnné informace o aktivitách realizovaných příslušnými resorty v oblasti potírání nelegálního zaměstnávání cizinců“ za rok 2023 a 2024.“

K Vašemu dotazu poskytujeme požadovanou informaci.

Zvyšování informovanosti jako nástroj prevence pracovního vykořisťování a nelegálního zaměstnávání cizinců

Efektivní prevence pracovního vykořisťování a dalších negativních jevů souvisejících se zaměstnáváním cizinců včetně nelegálního zaměstnávání vyžaduje komplexní přístup, jehož klíčovým prvkem je zvyšování informovanosti. Cílené informační kampaně a systematická osvěta nejen posilují povědomí zaměstnanců o jejich právech a povinnostech, účinným zacílením na širokou veřejnost zároveň přispívají k eliminaci prostoru pro závadné praktiky některých zaměstnavatelů či zprostředkovatelů práce.

V dotazovaném období (2023-2024) Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) posílilo aktivity v oblasti prevence prostřednictvím zavedení služeb specialistů pro práci s osobami s migrační zkušeností¹. Tito specialisté působící na krajských pobočkách Úřadu práce ČR především poskytují odborné poradenství v oblasti zaměstnanosti (klientům i zaměstnavatelským subjektům), propojují klienty s dalšími službami Úřadu práce a relevantními aktéry integrace, to vše s ohledem na regionální specifika a individuální potřeby klientů.

MPSV se v rámci zvyšování informovanosti cizinců dále zaměřilo na sjednocování webových stránek informujících o právech a povinnostech v souvislosti s pobytem a hledáním zaměstnání v ČR. Cílem je odstranit roztříštěnost informací a seskupit je do jedné přehledné platformy tak, aby uživatel našel veškeré potřebné informace na jednom místě. Touto platformou, kterou tým MPSV v rámci projektu EURES + 3Z Up! doplňuje, je v současné době portál www.cizinci.cz, který obsahuje potřebné informace pro cizince i v různých jazykových mutacích (čeština, angličtina, ukrajinština, ruština) a kontakty na organizace podporující integraci.

MPSV průběžně aktualizovalo informace týkající se zahraniční zaměstnanosti také na Resortním portálu práce a sociálních věcí www.mpsv.cz, www.uradprace.cz, a to rovněž v anglickém, ruském a ukrajinském jazyce.

¹ Činnost specialistů je realizována pod záštitou projektu [EURES + 3Z Up!](http://www.eures.cz)

Významným krokem byla rovněž realizace informačních kampaní zaměřených na pracovněprávní vztahy a rizika na trhu práce. V rámci těchto aktivit vznikly animované videomanuály a hrané videospoty na témata prevence vykořisťování, životní a pracovní podmínky v ČR nebo například povinnosti cizince při změně zaměstnavatele. Videomanuály i hrané videospoty vznikly s různými kombinacemi jazykových verzí a titulků (v češtině, angličtině a ukrajinštině) tak, aby oslovily cizince různých národností. Videomanuály i videospoty byly propagovány na sociálních sítích a umístěny na [YouTube kanál Úřadu práce ČR](#), aby mohly být využívány při dalších online i offline aktivitách Úřadu práce ČR. Videoobsah doplňují tištěné materiály, jako jsou [letáky a plakáty](#) v různých jazykových verzích (angličtina, ukrajinština, čeština; téma vykořisťování dokonce v 9 jazykových mutacích), které dle aktuální potřeby poskytují cizincům důležité praktické informace. Aktivní osvěta probíhá i na sociálních sítích, konkrétně na platformách [Facebook](#), [Instagram](#) a [LinkedIn](#), kde jsou sdíleny úspěšné příběhy klientů specialistů pro osoby s migrační zkušeností a poradců EURES, dále pak praktické informace i propagační materiály v různých formátech. Velmi účinná z hlediska dopadu na cílovou skupinu se ukazuje spolupráce s influencery z řad cizinců, během níž vznikají cílené online kampaně a balíčky informací o legální práci a zásadách ochrany práv zaměstnanců zaměřené na konkrétní cizinecké skupiny.

Další oblastí, na kterou se MPSV zaměřilo, bylo vzdělávání zaměstnavatelských subjektů a dalších aktérů integrace. Organizováním odborných školení a distribucí tištěných i elektronických materiálů byla posilována znalost pracovněprávní legislativy a povinností souvisejících se zaměstnáváním cizinců. Tímto způsobem byly minimalizovány neúmyslné legislativní přestupky ze strany zaměstnavatelů a zvýšena transparentnost pracovních vztahů.

Do budoucna je nezbytné pokračovat v systematickém vzdělávání a informování všech aktérů v oblasti zaměstnávání cizinců. MPSV plánuje další rozvoj online platform, které umožní cizincům přístup k aktuálním informacím v jejich rodném jazyce, a rozšíření vzdělávacích plánů zaměstnanců služeb zaměstnanosti o oblast indikátorů negativních jevů souvisejících se zaměstnáváním cizinců, jakož i rozpoznávání nových forem pracovního vykořisťování.

Tento komplexní přístup k informovanosti je klíčový nejen pro zajištění důstojných pracovních podmínek, ale také pro posílení důvěry cizinců v české instituce a proaktivní zapojení této skupiny do společnosti.

Kontrolní činnost Státního úřadu inspekce práce

Ve všech oblastech své kontrolní činnosti, mezi které patří zejména oblast zaměstnanosti, pracovněprávních vztahů a oblast bezpečnosti práce, bylo Státním úřadem inspekce práce (dále jen „SUIP“) v roce 2024 provedeno celkem 20 525 kontrol. V rámci 6 328 kontrol, které byly přímo zaměřeny na oblast nelegálního zaměstnávání, bylo zkontrolováno celkem 6 065 podnikatelských subjektů. Výsledkem kontrol bylo zjištění 1 802 nelegálně zaměstnávaných osob, kdy ve 1 175 případech se jednalo o cizince z třetích zemí (dále jen „cizinec“), v 540 případech se jednalo o občany ČR a v 87 případech o občany EU.

Meziročně došlo k výraznému poklesu počtu zjištěných nelegálně pracujících osob, a to zejména cizinců. Jedním z důvodů je skutečnost, že status dočasné ochrany

umožnil ukrajinským občanům volný vstup na trh práce a tím se zjednodušila zaměstnavatelům možnost jejich zaměstnání, tj. bez nutnosti vydání zaměstnanecké karty či povolení k zaměstnání. Výkon závislé práce bez uzavřeného pracovněprávního vztahu byl zjištěn ve 1 382 případech, výkon práce v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, nebo v rozporu s vydanou zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou nebo bez některé z těchto karet byl zjištěn ve 786 případech a výkon práce cizince bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky byl zjištěn v 93 případech.

Počet kontrol a zjištěných nelegálně pracujících osob v letech 2023-2024

Rok	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		občané ČR	občané EU	cizinci	celkem
2023	6 537	548	49	2 170	2 767
2024	6 328	540	87	1 175	1 802